

UCZELNIA ŁAZARSKIEGO
8.12.2016 R.

Stanisław Koziej

**HYBRYDOWA ZIMNA WOJNA
MIĘDZY ROSJĄ I ZACHODEM:
REALNOŚĆ CZY EWENTUALNOŚĆ?**

Tezy do dyskusji na seminarium katedralnym

Plan

- **Rosyjskie neozimnowojenne wyzwania strategiczne**
- **Dylematy strategicznej odpowiedzi Zachodu**

ŚRODOWISKO BEZPIECZEŃSTWA EUROTALANTYCKIEGO: ogniska wyzwań i zagrożeń

3

Wyzwania transatlantyckie:
niepewność co do USA?

Wyzwania wewnątrz europejskie
(kryzys integracji, Brexit, migracje, terroryzm wewnątrz europejski?)

Kryzys w Europie Wschodniej:
(neoimperialny zwrot strategiczny Rosji, rewizjonizm jako cel i konfrontacja polityczna jako metoda. To nowa jakość: kończy zimnowojenną erę kooperacji.
Wojna hybrydowa, agresja poniżej progu wojny)

Obszar euroatlantycki

Kryzys na Bliskim Wschodzie i Afryce
(ISIL, migracje. Błędy strategii. Interwencja Rosji, Turcja?)

SYNTEZA ZMIANY STRATEGICZNEJ

- Nastąpiła **systemowa zmiana strategiczna**. Aneksja **Krymu** zakończyła okres pozimnowojenny w stosunkach bezpieczeństwa między Rosją i Zachodem
- Wojna zastępcza (proxy war) między Rosją i Zachodem w **Syrii** rozpoczęła praktycznie (zapowiadany werbalnie przez Rosję od dekady) okres konfrontacji politycznej w celu rewizji pozimnowojennego ładu międzynarodowego
- W rezultacie rewizjonistycznej (co do celów) i konfrontacyjnej (co do metod) polityki Rosji wobec Zachodu znaleźliśmy się w okresie nowej, z uwagi na jej treść – **hybrydowej zimnej wojny**

ROSYJSKIE WYZWANIA NEOZIMNOWOJENNE: KONCEPCJA I PRAKTYKA

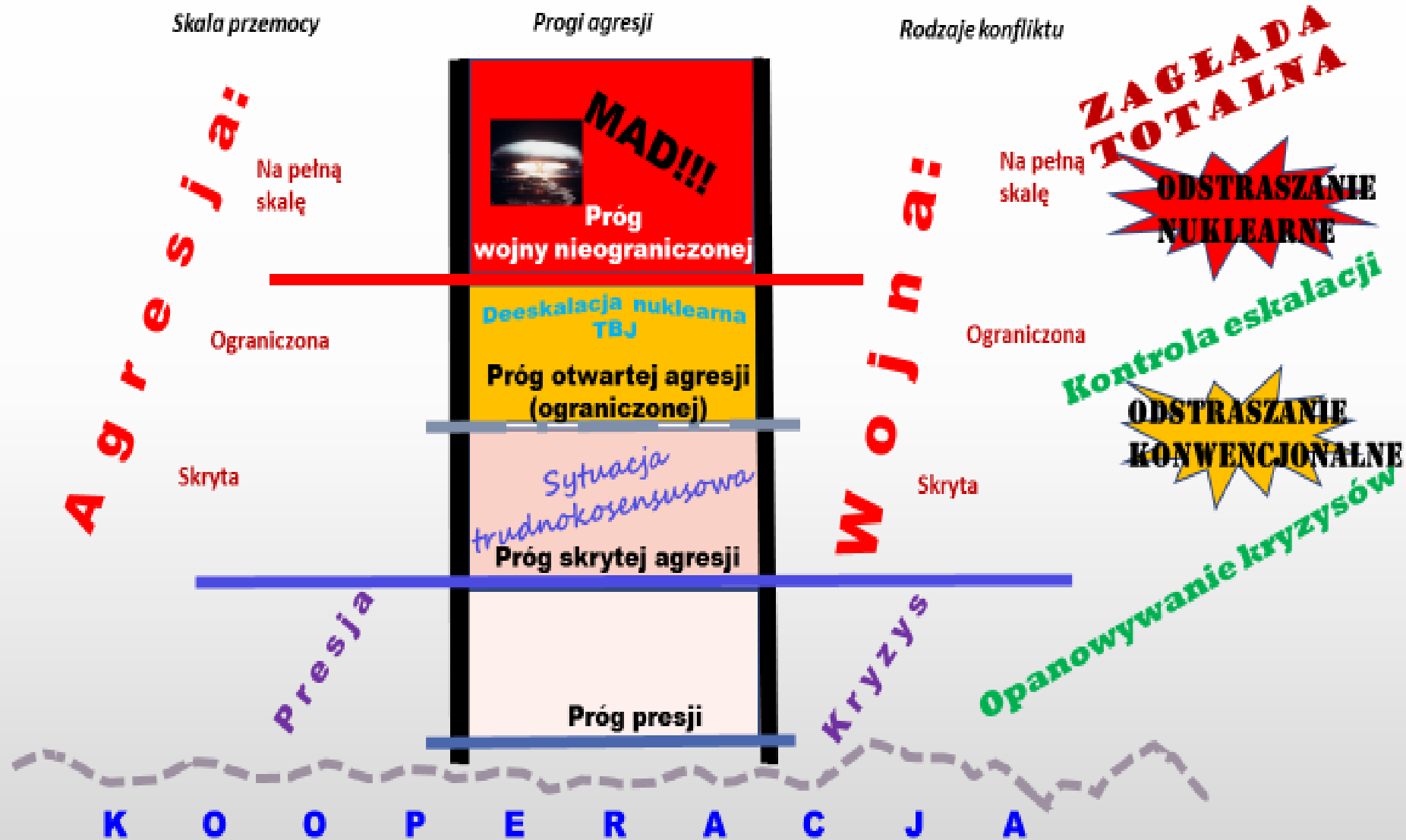
▪ **Koncepcja:**

- **Wystąpienie W. Putina na konferencji w Monachium 2007 r.**
- **Doktryna militarna (2014), strategia przeciwdziałania ekstremizmom w Rosji (2014), strategia bezpieczeństwa narodowego (2015), koncepcja polityki zagranicznej (2016), doktryna bezpieczeństwa informacyjnego (2016), strategia bezpieczeństwa ekonomicznego (projekt, 2016)**

▪ **Praktyka:**

- **Testowanie reakcji Zachodu? Cyberagresja na Estonię (2007), wojna z Gruzją (2008), kryzys gazowy (2009)**
- **Aneksja Krymu i agresja na wschodnią Ukrainę,**
- **Prowokacyjne incydenty powietrzne, morskie**
- **Interwencja w Syrii**
- **Co jeszcze? Np. współpraca z Iranem, Turcją?**

HYBRYDOWA ZIMNA WOJNA: „stopnie eskalacji”

@SKoziej

Strategiczna reakcja NATO

▪ **Newport/2014**

- **zwrot od ekspedycyjności do obrony kolektywnej, operacyjne ubezpieczenie wsch. flanki (manewry, **szpica**, dowództwa)**

▪ **Warszawa/2016**

- **strategiczne wzmocnienie wsch. flanki (rotacyjna ciągła obecność: **czata**)**

▪ **Bruksela/2017 (?)**

- **co z USA?, 2%, **tandem NATO+UE**, info/cyber/obrona, nowa koncepcja strategiczna?**
- **wobec Rosji: odstraszanie + dialog**

Kwadryga odstraszania sojuszniczego

SIŁY NUKLEARNE: strategiczne – doktryna MAD, taktyczna broń jądrowa w Europie – wzmocniony program „nuclear sharing”)

SIŁY KONWENCJONALNE: wysunięta obecność („czata”), siły reagowania (w tym „szpica” – z doktryną uprzedzającego rozwinięcia), siły wzmocnienia (plany ewentualnościowe i weryfikujące je manewry)

**Odstraszanie w warunkach
hybrydowej zimnej wojny
(zdolności **x** wola **x** przekaz)**

POTENCJAŁ INFORMACYJNY: konieczność zbudowania strategii i potencjału walki informacyjnej (system komunikacji strategicznej, cyberobrona: współpraca NATO-UE)

ODPORNOŚĆ STRATEGICZNA : obrona powietrzna, w tym p/rakietowa (zdolności A2/AD); operacyjne przygotowanie terytorium; ochrona i obrona ważnych obiektów infrastruktury krytycznej; potencjał mobilizacyjny; przygotowanie państwa podziemnego, w tym zbrojnego oporu/dywersji, na terytoriach okupowanych; system ochrony ludności w warunkach wojny; powszechna edukacja w sprawach bezpieczeństwa

UNIA EUROPEJSKA: Globalna Strategia WPZiB/2016

Shared Vision, Common Action:
A Stronger Europe

A Global Strategy for the
European Union's Foreign And Security Policy

- **MISJA: promowanie pokoju, zapewnianie bezpieczeństwa i dobrobytu oraz budowanie ładu globalnego**
- **PRIORYTETY: bezpieczeństwo UE, odporność na pld. i wsch., podejście zintegrowane, kooperatywne łądy regionalne, ład globalny**
- **WARUNKI SKUTECZNOŚCI: wiarygodność, zdecydowanie, spójność**
- **DALSZE KROKI: nowelizacja strategii sektorowych, przeglądy strategii globalnej**

IMPLEMENTATION PLAN ON SECURITY AND DEFENCE: *Level of ambitions*

- **Responding to external conflicts and crises** (*cywilne i wojskowe reagowanie kryzysowe*)
- **Building the capacities of partners** (*misje szkoleniowo-doradcze w sektorze bezpieczeństwa*)
- **Protecting the Union and its citizens** (*ochrona i odporność państw i obywateli na różnorodne zagrożenia*)

*EUROPEAN DEFENCE ACTION PLAN
(Propozycja Komisji Europejskiej, 30.11.2016)*

- **Launching a European Defence Fund**
 - **„Research window” (unijne, wspólne projekty badawcze)**
 - **„Capability window” (współpraca przemysłowa: dwa poziomy – dla wszystkich i dla chętnych)**
- **Fostering investments in defence supply chains (inwestycje, innowacje...)**
- **Reinforcing the single market for defence (otwartość, konkurencyjność rynku ...)**

- **W sumie:**

- **NATO- bis? – NIE; *chyba że NATO miałyby się rozpadać!!!***
- **UE dwóch kręgów (prędkości, poziomów)? – RYZYKO; *dlatego potrzeba przyjęcia strategii/doktryny CSDP***
- **Tandem NATO/UE? – TAK; *rozwiązanie optymalne!***

Wspólny zestaw zadań współpracy NATO-UE

- 1. Countering hybrid threats**
- 2. Operational cooperation including maritime issues**
- 3. Cyber security and defence**
- 4. Defence capabilities**
- 5. Defence industry and research**
- 6. Exercises**
- 7. Defence and security capacity-building**

USA: struktura działań strategicznych

Rammy amerykańskiej strategii strategicznej

Ochrona strategiczna

Kontrola i nadzór

Ochrona konkurencyjna

Opracowywanie polityk

Rozwiązania strategiczne
(dierżba)

by B. Work
(Zac. Sekretarstwa
Obrony USA)

USA: pytania strategiczne

- **Czy będzie kontynuowana zmiana strategii wojskowej (pivot operacyjny i 3. offset transformacyjny)?**
 - **Strategiczno-wojskowy powrót do klasyki: punkt odniesienia nie zagrożenia asymetryczne, tylko państwowe („4+” – Rosja, Chiny, Korea Płn., Iran + terroryzm)**
 - **Strategia trzeciego offsetu: robotyzacja, sztuczna inteligencja.**
- **USA – Rosja?**
 - **Fiasko ewentualnego „resetu – bis” skutkowałoby twardą reakcją**
- **USA – NATO?**
 - **Kluczowe dla relacji transatlantyckich jest zwiększenie nakładów obronnych Europy. Znaczenie szczytu NATO w 2017 r.**

Podsumowanie – tezy do dyskusji

- **Czy Rosja wytrwa w neozimnowojennej konfrontacji z Zachodem? Czy może wykorzystać w niej Turcję i Iran?**
- **Czy Zachód zbuduje adekwatny system odstraszania?**
- **Z czym przyjedzie na szczyt NATO do Brukseli w 2017 r. D. Trump i z czym zeń odjedzie?**